

סוכן אנייה

בכל גמלי העולם נמצאים ופועלי סוכני אנייה. סוכנים אלה ממונים על ידי בעלי האנייה ותפקידם הוא לטפל במכלול הנושאים אשר קשורים באנייה עצמה, צוותה, ציודה והמטען על סיפונה. לרוב, יש להבדיל בין המונח סוכן אנייה – Ship's Agent לבין סוכנות אניות – Shipping Agent. סוכן האנייה הוא בד"כ חברה עצמאית אשר פועלת ללא זיקת בעלות לבעלי האנייה. לעומת זאת סוכנות אניות היא חברה שיש לה זיקת בעלות מצד בעלי האנייה.

כשלוש מטעם בעל האנייה מייצג סוכן האנייה את האינטרסים המשפטיים, הכלכליים והתפעוליים של עלי האנייה. בתפקידו זה פעילותו של הסוכן היא בשלוש מסגרות שונות:

- א. הסוכן דואג לייצוג כלפי הרשויות – רשות הנמלים, המכס, המשטרה, משרד התחבורה וכו'.
- ב. הסוכן דואג לייצוג כלפי הלקוחות – הוא מפעיל משרדי תאום ופיקוח בנמלים.
- ג. הסוכן דואג לתת שירותים שונים לאנייה, לצוותה ולמטען.

תפקידיו של סוכן האנייה כלפי הנמל הם קריטיים וחיוניים להצלחת משימותיו. במסגרת תפקידיו אלה על הסוכן לאפשר פריקה וטעינה של האנייה ללא עיכובים, הכנת מסמכים מתאימים כמו מצהירים ושטרי מטען, וטיפול בחובות הכספיים של האנייה בעת שהותה בנמל. על הסוכן להבטיח שהייה מזערית של האנייה בנמל.

תפקידיו של סוכן האנייה כלפי ציבור הלקוחות – יצואנים, יבואנים, סוכני מכס ומשלחים בינלאומיים – מתבטאים בהבטחת שרות יעיל הכולל קבלה ומסירה של מטעני היצוא והיבוא, טיפול בגביית דמי ההובלה והוצאות אחרות, הכנת מסמכים – שטרי מטען ביצוא ופקודות מסירה ביבוא – וקשר עם הסוכנים המקבילים בחו"ל.

בנוסף לתפקידיו אלה, על הסוכן למלא תפקידים נוספים וזאת לאור ההתפתחות בענף ההובלה. מדובר במיוחד בהובלה במכולות. על הסוכן, למשל לבצע טיפול ומעקב אחרי כניסה ויציאה של ציוד. לעתים עוסקים הסוכנים גם בתפקידים נוספים אשר באים להרחיב את מגוון תפקידיהם כמו המכלה וריקון של מכולות, אחזקת מכולות, חכירת אניות ועוד.

בארץ מאוגדים רוב סוכני האניות בלשכת הספנות. לשכת הספנות היא גוף שמטרתו להגן על האינטרסים השונים של הענף.

הקוראים מוזמנים להכנס לאתר של לשכת הספנות <http://www.shipping.org.il> שם ניתן לראות בין השאר את רשימת הסוכנים החברים בלשכה.

מקור: תובלה ימית מאת ברי פינטוב בהוצאת מכון היצוא הישראלי